

Kras = kamen + voda

ZAKLJUČNO POROČILO

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije in, v letošnjem letu, z Notranjskim muzejem Postojna.

S ciljem spoznavanja naravne in kulturne dediščine pritegne kviz k reševanju karseda široko populacijo otrok, se vključuje v medpredmetno povezovanje ter spodbuja branje poučnih knjig in obisk kulturnih ustanov. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. Kviz je primeren predvsem za učence drugega in tretjega triletja osnovne šole.

V šolskem letu 2017/2018 je potekal 12. cikel MEGA kviza. Kviz je bilo mogoče reševati od konca oktobra 2017 do konca maja 2018 na domači strani www.megakviz.si.

Vsak cikel kviza vsebuje pet sklopov. Posamezni sklop obsega vprašalnik (tudi v pdf obliki, primerni za tisk), obsežnejše gradivo o predstavljeni temi (»Vse o ...«) in vrsto spodbud za nadaljnje raziskovanje (*Radovednež*) in potopepanje (*Potepuh*), opremljen pa je tudi s slikovnim in video gradivom ter vrsto e-povezav.

Kras skriva na površju in v podzemlju neprecenljive dragocenosti, ki sodijo v zakladnico naše naravne in kulturne dediščine. V letošnjem ciklu smo izvedeli, kako je slovenski kras zaslovel po vsem svetu in postal – kras. Za vsebinsko pripravo vseh petih sklopov cikla se še posebej zahvaljujemo Tini Poljšak in mag. Slavku Polaku iz Notranjskega muzeja Postojna.

V šolskem letu 2017/2018 so bili v MEGA kviz uvrščeni naslednji vsebinski sklopi:

- Luknjasti kraški svet
- Vse se je začelo v morju
- Skrito kraško podzemlje
- Jama: včasih zatočišče za praljudi, danes na žalost za smeti
- Človek in kras

Kot že vrsto let je pri pripravi letošnjega kviza sodeloval ilustrator Ivan Mitrevski, ki je zasnoval celostno podobo kviza in mini poskuse v stripu.

V 12. ciklu MEGA kviza smo prejeli 14.188 rešitev, več kot 1500 MEGA gesel in več kot 300 reševalcem je uspelo pridobiti pet žigov kulturnih ustanov.

Ob letošnjem kvizu ste v šolskih in splošnih knjižnicah pripravili številne aktivnosti, ki so popestrile reševanje: predstavitev, razstave, delavnice, intervjuje ... Raziskovali ste po šolski in krajevni knjižnici, medpredmetno sodelovali pri zgodovini, slovenščini, naravoslovju, geografiji, gospodinjstvu, spoznavanju družbe, likovni umetnosti, reševali kviz v okviru timskega pouka, kulturnih in naravoslovnih dni, povabili v goste jamarje, obiskali slovenske jame in številne kulturne ustanove, priredili lokalne zaključne prireditve, podelili nagrade itd. Veseli smo, da so se nam pridružili tudi otroci izven Slovenije, in sicer učenci dopolnilnega pouka slovenščine v Bosni in Hercegovini.

V okviru likovnega natečaja ste ustvarili prelepe izdelke, ki bodo do konca šolskega leta razstavljeni v Notranjskem muzej Postojna.

Kras = kamen + voda

NAGRAJENCI LETOŠNJEGA KVIZA

I.

Med reševalci, ki so rešili vse sklope in torej prišli do MEGA gesla, je bila izžrebana:

AMADEJA BERGHAUS, OŠ Mladika.

II.

Med reševalci, ki so zbrali vseh pet žigov kulturnih ustanov, je bila izžrebana:

TINKARA KRAMER, OŠ Primoža Trubarja Laško.

Obe nagrajenki prejmeta karti za ogled Postojnske jame (*Popolno doživetje v parku*: Postojnska jama, Predjamski grad, Proteusova jama z vivarijem, razstava Metulji sveta in EXPO Postojnska jama kras) in Škocjanskih jam (*Skozi podzemni kanjon* in *Ob Reki v podzemlje*), družinsko vstopnico za ogled Notranjskega muzeja Postojna, knjižno ter druge nagrade.

III.

Med reševalci, ki so rešili vsaj en sklop, smo izžrebali deset reševalcev. Poleg knjižne nagrade in družinske vstopnice za ogled Notranjskega muzeja Postojna prejmejo brezplačen obisk enega od muzejev, in sicer za ves razred izžrebanca. Nagrade podeljuje Notranjski muzej Postojna in različni muzeji iz Skupnosti muzejev Slovenije.

1. **MANCA KRAJNC**, OŠ Zbora odposlancev Kočevje (Knjižnica Kočevje)
2. **LUKA BUJANOVIČ KOKOT**, OŠ Jakoba Aljaža Kranj
3. **URŠKA SEKUTI**, OŠ Neznanih talcev Dravograd (Knjižnica Dravograd)
4. **NEŽA JAVORŠČAK**, OŠ Simona Gregorčiča Kobarid
5. **VERONIKA ŽAGAR**, OŠ Fara
6. **MATIJA MAVER**, OŠ Srečka Kosovela Sežana
7. **TINA ŠMON**, OŠ Vodmat
8. **MATEVŽ MAURIČ**, OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad
9. **LAURA ANASTASOVSKA**, OŠ Ivana Groharja (Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka)
10. **EMANUELA STRES**, OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio Koper (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper)

IV.

V okviru letošnjega likovnega natečaja smo nagradili deset del (komisija v sestavi Ivan Mitrevski, ilustrator, Katarina Škofic, profesorica likovne umetnosti, Tina Poljšak, Notranjski muzej Postojna, in Kristina Picco, Mestna knjižnica Ljubljana). Posebno pohvalo si zaslužita **OŠ Ivana Kavčiča Izlake**, ki je poslala veliko izvrstnih prispevkov, in **OŠ Frana Erjavca Nova Gorica**, ki je poslala izjemne prispevke, nastale v sklopu ekskurzije, na kateri so učenci raziskovali in upodabljali kraško vas. Nagrajenci prejmejo knjižno nagrado.

1. **ZOJA KATARINA HLEBEC in NEŽA SMRKOLJ**, 9. r., mentorica Barbara Lekše, OŠ Ivana Kavčiča Izlake (V jami)
Neža in Zoja Katarina sta k motivu V jami učinkovito pristopili z mešano likovno tehniko. Z reliefom in izbranimi umirjenimi zemeljskimi odtenki sta odlično prikazali značilnosti kraške jame, v središču pa z barvami upodobili osebo – jamarko v pestrih rdečih odtenkih.
2. **ZALA SEŠLAR in MARUŠA KOREN**, 7. r., mentorica Barbara Lekše, OŠ Ivana Kavčiča Izlake (Jamarki)
Risba z ogljem prikazuje mladi jamarki v kraški jami. Čeprav je delo izvedeno v klasični likovni tehniki, je videti kot selfi.

Kras = kamen + voda

3. **NATALIJA KRSTEVA**, 7. r., mentorica Ana Zavadlav, OŠ Frana Erjavca Nova Gorica (Kraščolnica)

Natalija je z ogljem narisala tipično kraško dvorišče, pozorno je upodobila značilnosti in podrobnosti kraja.

4. **JAŠA VALIČ**, 5. r., mentorica Ana Zavadlav, OŠ Frana Erjavca Nova Gorica (Kraška vas)

Akvarel je poln podrobnosti, tipičnih za kraško vas. Jaša je opazil vse: kritino, tesno postavljene stavbe, obzidje, okna, naoknice, kamnite zidake ... in jih povezal v celoto z odtenki rdeče barve.

Patrik Vrabc

Dominik Babič

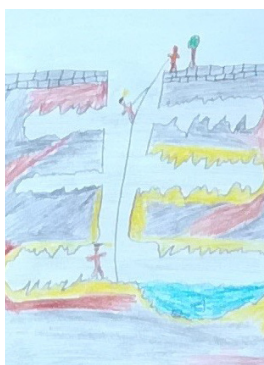
Natalija Krsteva

Zoja Katarina Hlebec in Neža Smrkolj

Matic Marinšek

Janez Urbančič

Tija Mihalj

Jaša Valič

Ajda Miklič

Zala Sešlar in Maruša Koren

5. **PATRIK VRABEC**, 3. r., mentorica Neža Pahor, OŠ Dutovlje (Lipica in lipicanci)

Patrik je pri posrečeno izbrani tehniki (fotografija, dopolnjena z risbo s tušem) uporabil veliko domišljije, saj fotografije ni samo dopolnil, ampak ji dodal še svoje lipicance.

6. **DOMINIK BABIČ**, 3. r., mentorica Narrayani Premal, OŠ Istrskega odreda Gračišče (Jamar)

Upodobitev jamarja, ki v jami odkrije okostje in ob tem ne skriva svojega navdušenja, nas je prevzela s svojo prostodušnostjo. »Super!« pravi jamar. Mi pa tudi.

7. **JANEZ URBANČIČ**, 5. r., mentorica Mirjana Tomažič, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica (Podzemne kraške oblike)

Upodobljen prerez kraškega podzemlja je ena redkih znanstvenih ilustracij, ki smo jih prejeli, kar je pohvalno že samo po sebi. Za tako podroben in premišljen prerez si Janez zasluži nagrado.

Kras = kamen + voda

8. **AJDA MIKLIČ**, 4. r., mentorici Romana Poglajen in Gordana Vidmar Smrkolj, OŠ Ivana Kavčiča Izlake (Burja)
Gospa Burja s seboj nosi dež, izraz na njenem obrazu pa je oster kakor burja. Risba izstopa od drugih po tem, da je kraška burja poosebljena.

9. **TIJA MIHALJ**, 5. r., mentorica Mojca Sovdat, OŠ Nove Jarše (Burja)
Deklici, ki jo je naslikala Tija, prav nič ne pomaga, da ima v rokah dežnik. Burja, ki ji piha v obraz, upogiba tudi drevesa, kaj šele njen dežnik.

10. **MATIC MARINŠEK**, 1. r., mentorica Brigita Uršič, OŠ Vič (Kraška jama)
Matic je edini slikar med sodelujočimi. Njegova slika prikazuje kraško jamo in pojave ter bitja v njej, z lahkoto pa bi krasila tudi notranjost kraške hiše.

V.

Izžrebali smo tudi **deset mentorjev**, ki so vodili reševanje MEGA kviza v svojem okolju.
Prejeli bodo knjižno nagrado.

1. **MAJA JERAS**, OŠ Zadobrova
2. **LOREDANA ŠTEMBERGER**, OŠ Dutovlje
3. **BREDA VILICER**, OŠ Ob Rinži
4. **MOJCA STEGNE**, OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica
5. **JERICA HORJAK**, Knjižnica Laško
6. **ANITA LESKOVEC**, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
7. **MATEJA DRNOVŠEK**, OŠ Polje
8. **ROBIN DEWA**, OŠ Nove Fužine
9. **BARBARA KODELJA PAVLIN**, OŠ Draga Bajca Vipava (Lavričeva knjižnica Ajdovščina)
10. **BRIGITA BOŠTJANČIČ BAŠA**, OŠ Podgora Kuteževo

Vsem nagrajenim reševalcem in mentorjem iskreno čestitamo!

Zaključno žrebanje smo izvedli v četrtek, 7. junija 2018, ob 10. uri v Notranjskem muzeju Postojna. Na prireditvi so se nam pridružili učenci treh osnovnih šol, OŠ Srečka Kosovela Sežana, OŠ Frana Erjavca Nova Gorica in OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica, ki so si po žrebanju ogledali razstavo *Muzej krasa*.

S 13. ciklom MEGA kviza se selimo v **Narodno galerijo Slovenije**, ki letos praznuje svoj 100. jubilej!
Otvoritev nove sezone bo v **sredo, 24. oktobra 2018, ob 10. uri v Narodni galeriji Slovenije**.

Želimo vam uspešen zaključek šolskega leta in prijetne poletne počitnice.

Ljubljana, 11. 6. 2018

Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo